

More

Nieuwsbrief Stichting Thomas More

voorheen Radboudstichting

86

ACTUEEL

Netwerk alumni ontwikkelt kritische massa

Onder de nieuwe naam Stichting Thomas More is de implementatie van nieuw beleid van de stichting ter hand genomen en dat wordt opgemerkt. Dagblad NRC Next besteedde bij de opening van dit academisch jaar uitgebreid aandacht aan de betekenis van bijzondere leerstoelen in de Randstad.

Opvallend in het nieuwe beleid is dat het netwerk van alumni van de Stichting Thomas More daarin een prominente rol speelt. In de afgelopen dertien jaar is aan een kleine driehonderd afgestudeerden een beurs toegekend voor een aanvullend studiejaar filosofie, ethiek of theologie. De vruchten van dit beleid worden steeds meer zichtbaar. Lezers van deze nieuwsbrief zijn al enkele jaren vertrouwd met hun bijdragen in artikelen, recensies of columns. Daarnaast beginnen alumni zich te organiseren. In navolging van de actieve regio Nijmegen beginnen alumni zich in andere regio's te groeperen rond eigen initiatieven zoals themagroepen of leesgroepen. Steeds duidelijker wordt dat dit netwerk zich ontwikkelt

tot een waardevol platform voor jonge professionals waarin een open uitwisseling plaats vindt van vraagstukken uit het spanningsveld van levensbeschouwing en professionaliteit. Daarbij ontwikkelt het veel beter bereikbare secretariaat in 's-Hertogenbosch (5 minuten lopen van een intercystation) zich steeds meer tot een ontmoetingsplaats. Alumni raken steeds meer vervlochten met het werk van de stichting en het gewicht van hun bijdragen daarin neemt toe. Het bestuur heeft twee alumni uitgenodigd en bereid gevonden verantwoordelijkheid te dragen voor de verdere ontwikkeling van de Stichting Thomas More op bestuursniveau. De benoeming van Ciano Aydin, afkomstig uit de kring van alumni, tot nieuwe bijzonder hoogleraar in Delft is een verder teken van erkenning door de universiteit. Ook de maatschappelijke betekenis van dit netwerk wordt steeds meer zichtbaar. Prominente leidinggevendenden uit diverse sectoren van deze samenleving

November 2010

In dit nummer onder meer

Masterclass pag 2

De mens staat op het spel

Colleges pag 3

Bert Blans over waarheid

Publicaties pag 4

Speciale lezersactie

Recensie pag 5

Nanotechnologie

Beurzen pag 6

Leren nadenken

Column pag 8

Tijd

zijn graag bereid aan de verdere vorming van deze breed opgeleide professionals bij te dragen. Voortbouwend op de thematiek van het symposium *Oordeelkundig. Over leiderschap en vorming* van 20 maart jongstleden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (zie More 84) vond dit najaar als eerste een gesprek plaats met het bedrijfsleven: alumni gingen in gesprek met Harry Hendriks (Philips Electronics Benelux) en Ton Nelissen (Kamer van Koophandel Brabant). Terwijl in het voorjaar een gesprek volgt met het openbaar bestuur. Andere sectoren zullen volgen. Door deze bredere activiteiten worden meer alumni geactiveerd dan voorheen: alumni ontwikkelen zich tot een voedend en dragend netwerk voor activiteiten van de Stichting Thomas More.

In lijn met deze ontwikkeling hebben enkele alumni het initiatief genomen om de alumni bijeen te brengen in een grote landelijke bijeenkomst in Utrecht in het voorjaar van 2011.

Stefan Waanders

Derde masterclass van bijzonder hoogleraren

“Bij technologie staat de mens zelf op het spel”

In de week van 23 augustus 2010 vond in Utrecht voor de derde maal de masterclass Wijsbegeerte & levensbeschouwing plaats, onder leiding van prof.dr.ing. René Munnik. Het thema was ditmaal *God, mens & techniek*. “Wat bij technologie op het spel staat”, zo hield Munnik het gehoor van zo’n dertig masterstudenten voor, “is de mens zelf. Maar dat is op zichzelf niets nieuws. De mens heeft altijd op het spel gestaan, al vanaf de vroegste technologische ontwikkelingen.” Het programma bestond uit lezingen, discussies, tekststudie en film. Alle bijzonder hoogleraren van de Stichting Thomas More droegen hun steentje aan dit programma bij, alsook gerenommeerde gastsprekers als filosoof Hans Achterhuis en theoloog Erik Borgman.

Foto's: Arnaud Mooij

Masterclass 2011

Ook in de zomer van 2011 zal er weer een vijfdaagse masterclass Wijsbegeerte & Levensbeschouwing plaatsvinden. Die zal gaan over de actualiteit van de grote christelijke denker Augustinus. De Masterclass 2011 zal geleid worden door prof.dr. Bert Blans, bijzonder hoogleraar in Wageningen. In een volgend nummer van *More* zullen wij er uitgebreider aandacht aan besteden.

Een uitgebreidere fotoreportage is te vinden op onze website:
www.thomasmore.nl/masterclass2010.php

Ontmoetingen van geloof en wereld, aflevering 8

Meerdere waarheden of een ruimere waarheid?

“De katholieke levensbeschouwing betrekken bij de vorming van studenten” – zo luidt de officiële leeropdracht voor de bijzondere leerstoelen van de Stichting Thomas More. Maar wat betekenen deze woorden concreet? In de rubriek ‘Ontmoetingen van geloof en wereld’ nodigt *More* bijzonder hoogleraren uit om te reflecteren op de betekenis en meerwaarde van hun leerstoel. Aflevering 8: prof.dr. Bert Blans, bijzonder hoogleraar aan de Wageningen Universiteit.

Is de oerknal waar of schiep God in den beginne hemel en aarde? Is de evolutie waar of boetseerde God de mens uit aarde en blies hij er zijn geest in? Mensen die zich wetenschappelijk inzetten en tegelijk in hun geloof een diepere dimensie in het bestaan ervaren, vragen zich af hoe beide werelden te verenigen zijn. In de tijd van Thomas van Aquino werd het natuurwetenschappelijke werk van Aristoteles via islamitische filosofen herontdekt. Sommige van deze islamitische filosofen stonden de leer van de dubbele waarheid voor: de waarheid van de kennis van de natuur is een andere dan de waarheid van de Koran. Thomas’ belang bestond er vooral in dat hij heeft laten zien dat de waarheid van het geloof en de rede, van de filosofie en van de openbaring in de Heilige schrift niet fundamenteel verschilt, maar dat op beide gebieden men zich laat leiden door dezelfde waarheid.

Filosofie is dus van belang als wetenschap en theologie met elkaar in gesprek komen. Maar wat is waarheid? In de hedendaagse filosofische discussie over waarheid neigt men te zeggen: waarheid is een aantrekkelijke constructie - meer niet. Zo komt men dan tot een relativistische opvatting van waarheid. Waar is wat op dit moment geldig is, meer niet.

Als ik beweer dat filosofie van belang is om geloof en wetenschap met elkaar in gesprek te brengen moet het over een ruimer waarheidsbegrip gaan dan van dit relativisme. Daarom wil ik een pleidooi houden voor een verruimd waarheidsbegrip, dat meerdere lagen en dimensies omvat, maar er wel toe doet. Er is een zoeken naar waarheid, een aantreffen van waarheid, een door de waarheid bewogen worden. Er is een natuurwetenschappelijke waarheid, een waarheid in de geesteswetenschappen. Er is een existentiële waarheid, relationeel, of een in de waarheid staan en de waarheid doen. En in de godsdiensten is er de initiële waarheid van de leer (dogma of catechismus), maar ook de doorleefde waarheid. Pas door veel oefening of een heel leven, zie je werkelijk waar het om gaat. Waarheid betekent in de godsdienst ook betrouwbaarheid. En er is het transcendente begrip: God is waarheid.

Twee vleugels

Over geloof en rede heeft paus Benedictus XVI in zijn rede te Regensburg net als Thomas van Aquino gezegd: het gaat om dezelfde werkelijkheid, maar vanuit een verschillend perspectief. Geloof heeft de rede (de Logos) nodig, anders bestaat de kans op te veel geweld. En de rede heeft het geloof nodig, anders dreigt een te eng wereld- en mensbeeld. Hij ondersteekte het belang van de Griekse filosofie: het is een heilsfeit dat de joodse boodschap via de Griekse redelijkheid tot

Bert Blans

Foto: Rogier Chang

ons gekomen is. Anderzijds is een rede zonder geloof ook problematisch zoals in de nieuwe wetenschap, die zo kenmerkend voor de moderniteit is. Benedictus XVI staat daarmee in de traditie van zijn voorganger Johannes Paulus II, die in zijn encycliek *Fides et ratio* schreef: “Geloof en rede zijn als twee vleugels waarmee de menselijke geest zich verheft om de waarheid te beschouwen.”

Zo zijn er grenzen aan de wetenschappelijke methode: mathematische zekerheid en empirische feitelijkheid. Deze methode is wetenschappelijk een goed fundament, als men er maar niet het hele gebouw van maakt. De natuurwetenschappen erkennen dat zij niet de definitieve waarheid bieden. Ook theologen bezitten de waarheid niet definitief. Mag de moderne wetenschap God buiten spel laten? Ja, maar de natuurwetenschappelijke werkelijkheid is niet de gehele werkelijkheid. De werkelijkheid is één, maar heeft vele lagen.

Is er zo er toch weer sprake van twee talen en een dubbele waarheid? Ik denk het niet. Eerder is er sprake van een verbrede rationaliteit en een verruimd begrip van waarheid. Er is een waarheid als zekerheid, die zich onafhankelijk van jou lijkt te presenteren (in wiskunde, strenge natuurwetenschap, of bij Plato). En er is een waarheid die gebeurt, waar je bij betrokken bent en die zich voltrekt en verdiept naarmate je er meer op ingaat (waarin ook een meer symbolisch verstaan mogelijk is die meerdere betekenis lagen kan openhouden). Als waarheid de wijze is waarop de werkelijkheid zich voordoet, is hier geen sprake van een dubbele waarheid. In het besef en in navolging van Thomas van Aquino en Benedictus XVI, dat in welke waarheid ook de ene God werkzaam is, als wij ons verstand gebruiken.

Bert Blans

Speciale aanbieding voor lezers van *More*

Stichting Thomas More ruimt haar zolder op! Wij kunnen u als lezer van *More* een groot aantal boeken tegen gereduceerd tarief aanbieden. Maak gebruik van deze bestelbon, of bestel via onze webwinkel op de website.

JAAR	AUTEUR(S)	TITEL	PRIJS € EXCL. VERZEND-KOSTEN	AANTAL
2007	Donald Loose e.a.	Work en Human Dignity in the context of Globalisation	4,00	
2007	Inigo Bocken en Stefan Waanders (red.)	Het is een mens! Verkenningen over menselijke waardigheid	4,00	
2005	Pieter Anton van Gennip, René Munnik (red.)	Academie & Agora	4,00	
2005	Pauline Schrooyen, Louis ter Steeg, Stefan Waanders (red.)	Net dat beetje extra. Over het beurzenprogramma van de Radboudstichting	4,00	
2005	Gido Berns, Frans Maas en Stefan Waanders (red.)	Het lichaam van God	8,00	
2005	Donald Loose en Anton de Wit (red.)	De God van de filosofen. Een omkeer van de fenomenologie	4,00	
2005	Ilse Bulhof, Wil Derkse, Pieter Anton van Gennip en Stefan Waanders (red.)	Ontmoetingen van geloof en wereld. Perspectieven op katholieke levensbeschouwing	8,00	
2004	Marjolijn Drenth von Februar e.a.	Globalisation and Human Dignity	4,00	
2003	Rudi te Velde (red.)	Doen wat God wil; zegen of ramp? Over ethiek en religie in het licht van Abrahams offer	4,00	
2003	Bert Blans e.a.	Contemplatie en actie	4,00	
2002	Pieter Anton van Gennip (red.)	Zakelijkheid met ziel	4,00	
2002	Donald Loose en Timo Slootweg (red.)	Kant -lijnen. Filosofie en de idee van de universiteit	4,00	
2002	Wil Derkse	Pleidooi voor een onderwijs'wende'	2,00	
2000	Edith Brugmans, Gerrit Glas en Stefan Waanders (red.)	Rechtvaardigheid en verzoening. Over de fundamente van de moraal in een tijd van geweld	4,00	
2000	Wil Derkse, Jan van der Lans en Stefan Waanders (ed.)	In Quest of Humanity in a Globalising World	8,00	
2000	Jacques De Visser	Onderkennen wat beschikbaar is. Een niet zo nieuwe taak voor onze tijd	4,00	

NAAM: _____

ADRES: _____

POSTCODE EN PLAATS: _____

Bestelling opsturen naar: **Stichting Thomas More, Walpoort 10, 5211 DK 's-Hertogenbosch. Bestellen via de website is ook mogelijk**

Nano-bundel maakt weg vrij voor debat

De aanleiding voor het uitgeven van de bundel *Nanotechnologie: betekenis, beloftes, dilemma's* was een symposium dat de Stichting Thomas More organiseerde in samenwerking met de Adelbert Vereniging en het Thijmgenootschap in het najaar van 2009. Dit symposium 'Voor schepper spelen op de vierkante nanometer?' werd gehouden aan de Technische Universiteit Eindhoven en was gewijd aan de ontwikkelingen in de nanotechnologie. Het symposium

Prof.dr. Palmyre Oomen (l) en senator en voormalig president-directeur van Shell ir. Rein Willems bij de presentatie van de nano-bundel in Utrecht. Foto: Leonard Walpot

leverde veel inzichten en vragen op, reden voor het uitgeven van de bundel artikelen.

De ietwat saaie titel van het boek dekt wel goed de lading. Het gaat over de relevantie, de betekenis en de discussies rondom de potentie en de potentiële problemen van nanotechnologie in de context van de huidige maatschappij. De opzet van de bundel artikelen is hiermee breder dan de focus van het symposium alleen.

In de inleiding van het boek komen twee doelstellingen naar voren. Ten eerste om een 'state of the art' van nanotechnologie te geven. Ten tweede om de bijdragen van de verschillende auteurs zo goed mogelijk af te stemmen op het niveau van de gemiddeld geïnteresseerde lezer. Omdat ik geen expert ben op het gebied van nanotechnologie kan ik onvoldoende beoordelen of de auteurs op het eerste vlak zijn geslaagd. Het valt mij wel op dat er naast een inhoudelijke beschouwing over de nanotechnologie ook bijdragen worden geleverd die reflectief van aard zijn. Daardoor wordt de lezer uitgenodigd om na te denken over theologische, filosofische en ethische kanten van de vorderingen binnen de nanotechnologie. Het behalen van het tweede doel kan ik beter beoordelen, aangezien ik mijzelf schat op 'het niveau van een gemiddeld geïnteresseerde lezer', wat dat ook precies moge betekenen. Als ik ervan uit ga dat daarmee bedoeld is dat er voor een breed publiek geschreven is, met weinig veronderstelde kennis van nanotechnologie, lijkt mij het streven zeer goed geslaagd. Ondanks dat er hier en daar flink de diepte wordt ingegaan, leest het boek prettig voor iemand zonder specifieke kennis van het onderwerp, zonder te oppervlakkig te worden.

Zo heb ik bijvoorbeeld geleerd dat nanotechnologie de toepassing van wetenschap is in de ordegrrootte van een nanometer. Een nanometer is een miljardste meter ($1\text{nm} = 10^{-9}\text{m}$); het woord *nano* is afgeleid van het Latijnse *nanus* wat dwerg betekent. Deze afmeting is slechts waarneembaar met speciale apparatuur. Het spannende van nanotechnologie is dat materialen zich op nanoschaal heel anders gedragen dan normaal. Op het gebied van biotechnologie zijn er al zeer veel discussies gaande omdat het heftig kan ingrijpen op de mens. Nanotechnologie kan gezien worden als de overtreffende trap daarvan. Niet alleen heeft nanotechnologie in potentie een enorme invloed op de biotechnologie, maar het kent daarnaast een veel bredere toepassing. Denk daarbij aan de voedingsindustrie, geneeskunde, farmacie, elektronica, communicatie, veiligheid, energie en milieu. Nieuwe technologie gaat vaak gepaard met weerstand en angst. Dat komt deels door de onbekendheid van de technologie. Deze bundel poogt die onbekendheid grotendeels weg te nemen, en daarmee de weg vrij te maken voor een inhoudelijke discussie, en dat is mijns inziens goed gelukt.

Door mijn achtergrond in de techniek (Bouwtechnische Bedrijfskunde) enerzijds en de ethiek (Applied Ethics) anderzijds vond ik het zeer interessant om de verschillende artikelen te lezen. Mede omdat ik nu als zelfstandig adviseur in ethiek werkzaam ben, greep ik de gelegenheid aan om mij te verdiepen in dit moreel beladen thema. Ik kan het u van harte aanbevelen. Het is een uitnodiging om u te engageren met de discussies rondom nanotechnologie. De verschillende auteurs zijn het erover eens dat nanotechnologie een brede maatschappelijke discussie behoeft.

ing. Antoon van den Boogaard MA

Palmyre Oomen, Theo Wobbes & Theo Bemelmans (red.), *Nanotechnologie. Betekenis, beloftes en dilemma's*, Valkhof, Nijmegen, 2010, € 14,50. Dit boek verscheen in de reeks *Annalen* van het Thijmgenootschap en is voor € 10,- verkrijgbaar via www.thijmgenootschap.nl.

Andere titels

Frans Maas, *Denkend Hart. Teksten van Eetty Hillesum* (Alfrinklezing 2010), Stichting Thomas More, 's-Hertogenbosch, 2010, € 10,-

Wil Derkse, "Thomas More groet zijn hele school!" Een schets van een veelzijdig man, uitgeverij Damon, Budel, 2010, € 14,90.

Rudi te Velde (red.), *In het spoor van Plato's Symposium. Eros in de Westerse cultuur*, uitgeverij Valkhofpers, Nijmegen. € 18,50. Ook te bestellen via www.thijmgenootschap.nl voor € 10,- exclusief portokosten.

Ruud ter Meulen, Simone Verbaken, Stefan Waanders (red.), *Zorg om de zorg. Menselijke maat in de gezondheidszorg*, uitgeverij Damon, Budel, 2008, € 18,90

Donald Loose (e.a.), *Religie in het publiek domein. Fundament en fundamentalisme*, uitgeverij Damon Budel 2007, € 19,90

Stefan Waanders (red.), *Liefde tot waarheid. Toespraken ter gelegenheid van 100 jaar Radboudstichting*, Radboudstichting Vught, 2006, € 2,50

Jean-Claude Brisville, Frans Maas, *De heer Descartes en de jonge Pascal. Een ontmoeting* (Alfrinklezing 2006), Radboudstichting, Vught, 2006, € 5,-

Hub. Laeven en Lodewijk Winkeler, *Radboudstichting 1905-2005*, Valkhofpers, Nijmegen, 2005, € 5,-

HBO-Modules

Ina ter Avest, *Eigen wijs. Een eigen kijk op levensbeschouwing en onderwijs*, uitgeverij Damon, Budel, 2008, € 14,90

René Munnik, *Techniek en Cultuur*, uitgeverij Damon, Budel, 2007, € 14,90

Harald van Veghel, *Tekst, interpretatie en de vraag naar waarheid*, uitgeverij Damon, Budel, 2006, € 14,90

Henri Rijksen, *Verplegen met geweten. Ethische vragen in het werk van verpleegkundigen*, uitgeverij Damon, Budel, 2004, € 14,90

Charles Vergeer, *De gaasvlieg. Vragen naar zin*, uitgeverij Damon, Budel, 2002, € 14,90

Meer publicaties, zie www.thomasmore.nl/webwinkel

Oud-scholar Reinder Bil:

“Van Gennip leerde ons nadenken”

Sommigen komen zichzelf tegen, anderen botsen op geheel nieuwe inzichten. Eén ding is zeker: een aanvullend studiejaar theologie, filosofie of ethiek met een beurs van de Stichting Thomas More laat niemand onberoerd. *More* vraagt geregeld aan voormalige scholars om hun studiejaar op één pagina te beschrijven. Ditmaal Reinder Bil, die goede herinneringen koestert aan de colleges van Pieter Anton van Gennip, die onlangs met emeritaat ging als bijzonder hoogleraar aan de TU Delft.

Hoewel ik er geen foto's van heb, heb ik het beeld nog scherp voor ogen. Vooraan achter de tafel professor Pieter Anton van Gennip en in een U-vorm daarom heen een setje studenten, hooguit een stuk of tien, aandachtig luisterend. Soms dwaalde er iemand af. Maar dat overkwam je maar één keer, want de afstraffing was genadeloos. Het college kon plotsklaps onderbroken worden, waarna een scherpe vraag vertrok richting de wegsuffende student om vervolgens daarin te verdwijnen als in een zwart gat zonder enige respons.

Het waren mooie colleges, altijd fris, altijd scherp. Vooral de college-reeks over 'het kwaad' staat me nog goed bij. Van Gennip was op zijn best wanneer dit onderwerp ter sprake kwam. We lazen Safranski – *Het drama van de menselijke vrijheid* – en de teksten van Van Gennip zelf. En die laatste teksten waren het pittigst. Ze bestonden uit lange bondige zinnen met een diepe inhoud. Ik heb niet altijd het gevoel gehad die inhoud te begrijpen. Er ging wel eens wat langs me heen. Maar dan was daar het college zelf nog, waar vragen gesteld konden worden. En pas op: wanneer wij niet zelf met de juiste vragen kwamen, had Van Gennip ze wel klaar liggen. Wat zegt de tekst eigenlijk? Waarom staat dat er zo? Wat wordt bedoeld met...? Geregeld vertrok ik vol goede moed – ik had het immers goed gelezen – naar college, om daar alsnog met een mond vol tanden te staan. Ja, Van Gennip heeft ons leren lezen.

Geheime schat

Het kon er inhoudelijk diep aan toe gaan. We discussieerden over grote vragen die dichtbij konden komen. De vragen naar redelijkheid, waarheid en geloof. De vragen naar bewustzijn, vrijheid en moraliteit. We werden in deze filosofische vragen begeleid. We leerden nadenken. We probeerden te formuleren. Zouden we er wijzer door geworden zijn? Vaak was ik benieuwd naar de diepste beweegredenen van Van Gennip zelf. Wat zou hij nu écht vinden? Welke positie neemt hij in? Waar zou hij staan? Maar het achterste van zijn tong liet hij nooit zien.

Prof.dr. Pieter Anton van Gennip

Foto: Verbeeld, Tilburg

Hij was altijd argumentatief op een eerlijke en open wijze, maar we hebben nooit diep in zijn hart kunnen kijken. Waarom eigenlijk niet? Wat heeft hem weerhouden? Zou het met wijsheid te maken hebben? Zou het bij wijsheid kunnen horen deze (deels) te verbergen? Bestaat het doceren in de filosofie uit de kunst de geheime schat zo zorgvuldig mogelijk te koesteren?

Onlangs kwam ik toevallig het maandblad *Streven* (februari 2009) onder ogen, waarin ik één van de mooiste columns las die ik tot nu toe heb gelezen. De titel was *Een onbezorgde oude dag*, geschreven door iemand die in de dageraad van deze oude dag stond. Deze schrijver presenteerde zich voor mij als een man van pensioensgerechtigde leeftijd die glimlachend het haastige gegoochel met computers, media en allerhande andere vormen van techniek van de aanstormende generatie gadesloeg. Waarom glimlachend? Omdat het, aldus de columnist, groentjes zijn, nog niet droog achter de oren. “(Deze generatie) mist het beproefde en gerijpte inzicht dat, als een verborgen reserve, mijn functioneren en dat van veel van mijn generatiegenoten draagt. En van de waarde en kwaliteit ervan; ik ben mij er maar al te scherp van bewust geworden. Maar ik loop er niet mee te koop. Vooral niet omdat zulks in strijd zou zijn met dat gerijpte inzicht zelf. Omdat de groentjes dat missen zijn zij ertoe veroordeeld om, hoe succesvol ook, aan de buitenkant te blijven prutsen en niet door te dringen tot waar het echt om gaat. Ik zal hen daarbij niet voor de voeten lopen, door voortdurend met mijn geheime schat te schermen. Want ik realiseer me, nu ik wat vaker kritisch terugkijk, dat ik zelf ook als groentje begonnen ben en dat ik juist aan die onrijpe start het onthechte inzicht dank, waar ik nu zo tevreden over ben.”

Vertrouwen

Tjsa, de boodschap is helder. Ik ben een groentje, evenals al mijn leeftijdgenoten. Nu ja, ik ga maar akkoord. Protesteren zou trouwens niet helpen. Zoals het te koop lopen met gerijpt inzicht een teken is van het gebrek daaraan, zo is protesteren tegen het stempel 'groentje' een teken van de waarheid daarvan. Niet doen dus en accepteren een groentje te zijn. En vooral: zien die geheime schat op het spoor te komen!

Als groentjes hebben we dus college gelopen bij een man met een respectabel aantal levensjaren achter de rug. Iemand met gerijpt inzicht. Iemand met wijsheid. En gedurende deze colleges heb ik mijn best gedaan de geheime schat op het spoor te komen. Ik ben zo benieuwd! Wat zou die schat bevatten? Ik ben er, inmiddels een aantal jaren verder, nog niet achter. Maar ik heb er alle vertrouwen in. Het komt wel. Vroeg of laat. In elk geval hebben de colleges van Van Gennip me geholpen. Al was het alleen al vanwege het feit dat de schat geheim bleef.

Reinder Bil
Oud-scholar

Opening kantoor

Op 23 september jongstleden werd officieel het nieuwe kantoor van Stichting Thomas More geopend door erebestuurslid ir. Gerrit Braks. Bij die gelegenheid werd aan twee verdienstelijke bestuursleden de Thomas More plaquette uitgereikt: de bisschoppelijk referent mgr. Ad van Luyn sdb die 17 jaar lid is van het bestuur en aan mr.dr.s. Henk Hoefnagel, die tien jaar secretaris was van het bestuur. Naast een korte presentatie van de activiteiten van Stichting was er een lezing van prof. dr. Rudi te Velde *Berichten uit de gevangenis*. Geïnspireerd door de nieuwe naamgever, die het laatste jaar van zijn leven in de gevangenis doorbracht besprak de bijzonder hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam wat de ervaring van de gevangenis bij een aantal denkers teweeg bracht: Thomas More, Socrates, Boëthius en Vaclav Havel.

Erebestuurslid Gerrit Braks brengt een toast uit

Foto: Maikel Samuels

Scholar wint prijs

Bij zijn afronding van het aanvullend studiejaar filosofie in Leuven met een beurs van de Stichting Thomas More, hoorde Bart Verheijen dat de Frans-Nederlandse Academie hem de *Prix de Paris* heeft toegekend voor zijn scriptie over terreur en geschiedschrijving tijdens twee eeuwen Franse Revolutie. Deze Prix de Paris is een tweejaarlijkse aanmoedigingsprijs voor jong Nederlands talent ter stimulering van wetenschappelijk onderzoek over Frankrijk. De prijsuitreiking vindt plaats op de Franse ambassade te Den Haag. Met deze prijs kan hij een jaar in Parijs studeren. Onder andere Luuk van Middelaar won eerder deze prijs.

Werving beurzenprogramma gestart

De werving van kandidaten voor een aanvullend studiejaar filosofie, ethiek of theologie voor het collegejaar 2011-2012 is gestart. Er zijn maximaal 25 beurzen beschikbaar. Kijk voor de voorwaarden op de website van de Stichting Thomas More (www.thomasmore.nl). Tevens zijn via het secretariaat kaarten met de tekst *Knaagt er iets?* beschikbaar, die naar dit beurzenprogramma verwijzen. Aanvragen voor een beurs moeten uiterlijk 30 april 2011 op het secretariaat van de Stichting Thomas More ontvangen zijn. In totaal is aan 292 scholars een beurs verstrekt voor dit veel begeerde en succesvolle studieprogramma.

Oratie Ciano Aydin aan TU Delft

Op vrijdag 4 februari 2011 om 15.00 uur houdt onze nieuwe bijzonder hoogleraar aan de Technische Universiteit Delft, prof.dr. Ciano Aydin, zijn oratie. U bent van harte uitgenodigd. Verdere informatie vindt u vanaf januari op onze website.

E-mailadressen alumni

In de communicatie met oud-scholars maken wij veelvuldig gebruik van e-mail. Van enkelen hebben wij geen actueel e-mailadres. Zij kunnen hun actuele e-mailadres doorgeven aan Clarie Kiel (kiel@thomasmore.nl) van het secretariaat van de Stichting Thomas More.

Bestuurlijke benoemingen

Op voordracht van het bestuur heeft de Nederlandse Bisschoppenconferentie benoemd tot lid van het Algemeen Bestuur:

- Drs. Leo Urlings, penningmeester;
- Mr. Maarten van den Oord, secretaris;
- Ronald Bandell.

Het bestuur heeft benoemd tot lid van de Wetenschappelijk Raad:

- Prof.dr. Gerard Rooijackers.

Het bestuur heeft herbenoemd tot lid van de Wetenschappelijk Raad:

- Prof.dr. Toine van den Hoogen;
- Prof.dr. Peter Jonkers.

Het bestuur heeft benoemd tot lid van de Raad voor Advies en Ondersteuning:

- Dr. Hanneke Reuling.

Het bestuur heeft (her)benoemd tot bijzonder hoogleraar:

- Prof.dr.ing. René Munnik aan de Universiteit Twente;
- Prof.dr. Wil Derkse aan de Open Universiteit;
- Prof.dr. Palmyre Oomen aan de Technische Universiteit Eindhoven;
- Prof.dr. Donald Loose aan Erasmus Universiteit Rotterdam;
- Prof.dr. Bert Blans aan de Wageningen universiteit;
- Prof.dr. Ciano Aydin aan de Technische Universiteit Delft.

Het bestuur heeft benoemd tot Curator van de bijzondere leerstoel aan de Open Universiteit:

- Prof.dr Theo Bemelmans;
- Prof.dr. Jaap van Marle;
- Prof.dr. Paul van Tongeren, voorzitter;
- Drs. Leo Urlings.

Slim schenken?

Schenkt u structureel aan de Stichting Thomas More? Graag herinneren wij u er aan, dat het aantrekkelijk is om dit in de vorm van een notariële schenking te doen. Daarmee zijn uw donaties geheel aftrekbaar van uw belastbaar inkomen. Zowel voor u als voor ons is deze vorm van doneren kortom erg aantrekkelijk! Meer informatie vindt u op www.thomasmore.nl onder 'Uw steun'.

Tijd

Ik pas op het huis van iemand die zichzelf wil vinden ergens in diep donker Afrika. Best een mooie flat, maar wel enigszins studentikoos. Al na één dag miste ik allerlei zaken waar je niet bij stil staat dat je ze nodig hebt. Olijfolie. Citroensap uit een flesje. Maar ook: een keukendoek, een puntenslijper, een verlengsnoer. Een diep bord. In het keukenkastje vond ik een bonte stapel borden, geen twee dezelfde, maar allemaal net een maatje te klein.

Ik zat op de leren tweezitsbank die schuilging onder een Mexicaanse geweven doek en voelde me vijf jaar terug de tijd in gekatapulteerd. Het zette me aan het denken over alle spullen die ik om me heen heb verzameld. Als een vogel die een nest bouwt en altijd wel nóg een mooie tak kwijt kan of dat hemelsblauwe stukje plastic niet kan laten liggen. En zoveel spullen heb ik niet eens, mijn achthonderd boeken daargelaten. Olijfolie en een puntenslijper – het is ook maar wat je spullen noemt.

Ik probeerde me voor geest te halen hoe het vroeger was, vóór het nest vol spullen. Wat deed ik ook alweer? Oh ja, ik behaalde mijn masterdiploma in de Wijsbegeerte, bijna op de dag af vijf jaar geleden. Misschien kwam het doordat ik in een vreemd huis op een vreemde bank zat, dat het leek alsof ik terughadacht aan het leven van een vreemde. En vier jaar geleden? vroeg ik die vreemde. Drie? Twee? Een?

Op de allerkleinste natuurkundige schaal kan een deeltje op twee plaatsen tegelijk zijn. Tijd, zoals we die gewoon zijn te

meten en te gebruiken, geldt daar niet. Teruggaan naar het verleden of reizen naar de toekomst is vooralsnog niet mogelijk, verzeke- ren de geleerden. Dat een deeltje tegelij- kertijd op twee plaatsen kan zijn is ook al wonderlijk genoeg. Als je erover nadenkt, voel je je hersenen protesteren.

Hoewel, in de kunst is het nooit een punt geweest. Beschreef Proust niet precies de ervaring van op twee plaatsen tegelijker- tijd zijn? In het heden van Parijs en in de onsterfelijke herinnering aan Venetië, dat in lichaam en geest tot leven komt? Tijdreizen is in Hollywood al jaren moge- lijk. Sciencefiction vormt een genre op zich.

Ik denk aan die vreemde die ik ben over één jaar, twee, drie, vier. Welke spullen heb ik dan? Ben ik dan misschien op zoek naar mezelf in donker Afrika? Kon ik de vijf jaar van het korte verleden nog betrekkelijk makkelijk reconstrueren, met de vijf jaren die voor me liggen is dat een stuk lastiger. Ik troost me met de gedachte dat zelfs Proust de toekomst niet kon evoceren, net zomin als de kwantumtheorie haar kan voorspellen. Komt vanzelf goed, over een jaar of vijf.

Miriam Rasch

Dit was de laatste column van Miriam Rasch voor More. Wilt u meer lezen van haar hand? Kijk dan op www.miriamrasch.nl.

Foto: Fred Prak

Woensdag 8 december

Lezing: De virtuele Januskop; de morele ambivalentie van ICT

Spreker: dr. Jan Jans

Plaats: Vredenburg 19 te Utrecht

Tijd: 19.00 uur

Info: www.kiviniria.net

Vrijdag 28 januari 2011

Lezing: Techniek, Religie en Europa

Spreker: prof.dr. Ciano Aydin

Studium Generale, TUDelft

Tijd: 14:00 uur

Info: sg.tudelft.nl

Donderdag 10 februari

Lezing: De grenzen van de ethiek

Spreker: Edith Brugmans

Ecclesiagroep Eindhoven

Tijd: 20.00 uur

Info: Jeanne Vervest van Eupen,

tel 040- 243 84 97,

jeanne.vervest@upcmail.nl

Woensdag 30 maart

Thomas More Lezing

Thema: Recht en rechtvaardigheid

Spreker: Mr. Ernst Hirsch Ballin

Locatie: 's-Hertogenbosch

Meer informatie in de volgende editie van deze nieuwsbrief

Zie ook: www.thomasmore.nl/agenda

More is een kwartaaluitgave van de Stichting Thomas More, voorheen Radboudstichting

Adres	Walpoort 10 5211 DK 's-Hertogenbosch
Telefoon	073 - 657 90 17
Internetadres	www.thomasmore.nl
E-mail	info@thomasmore.nl
Bankrekening	22.51.80.634, ten name van Stichting Thomas More, 's-Hertogenbosch
IBAN	NL18FVLB0225180634
BIC code	FVLBNL22
Redactieraad	Liesbeth Eugelink, Joan Hemels, Ben Spekman
Redactie	Stefan Waanders, Anton de Wit (eindredacteur) Dianne Dekker (redactieassistente)
Cartoon	Len Munnik
Druk & lay-out	Drukkerij BiblioVanGerwen, 's-Hertogenbosch

ISSN 2210-7312

Gezocht: nieuwe lezers (m/v)

De Stichting Thomas More is een kostbaar netwerk in ontwikkeling. *More* zoekt daarom altijd nieuwe lezers, die graag op de hoogte blijven van haar activiteiten. Kent u iemand die u blij kunt maken met een kosteloos abonnement op *More*? Knip de bon uit en stuur die op! Bellen of e-mailen kan natuurlijk ook (zie colofon).

Naam nieuwe abonnee: _____ M/V

Adres: _____

Postcode/woonplaats: _____

E-mail: _____ telefoon: _____

(LET OP: Wij gaan ervan uit dat de door u opgegeven persoon op de hoogte is van zijn of haar aanmelding)